

værende Regeringspartier paa ny kommer ind med Flertal, opløser man Landstinget. Det er rent og klart sagt af det ærede Medlem Hr. P. Munch her; det er den Situation, den Korsvej, som det moderate Venstre staar overfor.

Jeg har sagt her i Eftermiddags og har ofte hævdet det Synspunkt ude blandt Vælgerne paa offentlige Møder, at man ikke fra konservativ Side skal bygge for meget paa Venstres Tilforladelighed i Forsvarsspørgsmaalet. Det Parti, Hørup i sin Tid gentagende kaldte for Overløbere og Sammensmeltere, skal de Konservative være varsomme med at stole alt for sikkert paa. Jeg kan forsikre den højtærede Forsvarsminister, at jeg ikke vilde betragte det som et konservativt-partimæssigt Tab, om Venstre gik paa Forlig med Regeringspartierne i denne Sag, stik i Strid med de Grundsynspunkter, det selv har gjort gældende i 1922. Jeg tror, at partimæssigt set vilde det ikke komme det konservative Parti til Skade, om et saadant Forlig blev etableret; men af Hensyn til Landets udenrigspolitiske Stilling og Landets Interesser saa jeg nødig, at et saadant Forlig kom i Stand. Det er ikke af partitaktiske Grunde, jeg maner Venstre til ikke at vige fra de Grundsynspunkter, det har lagt til Grund for den nugældende Forsvarsordning og de tidligere Forsvarsordninger, Venstre har været med til. Det er ikke af partimæssige Grunde, at jeg anraaber Venstre, som det ærede Medlem Hr. P. Munch sagde i sin Tale for et Øjeblik siden, men det er udelukkende, fordi jeg tror, at det tjener Landets Interesser bedst, at dette Parti ikke viger fra de Synspunkter, der har været det moderate Venstres altid, lige fra Frede Bojsen tog Affære i Forsvarssagen i Halvfjerdserne i forrige Aarhundrede.

Om det Forslag, den højtærede Forsvarsminister har forelagt, er der maaske nok Mulighed for Forhandling med det moderate Venstre; men jeg maa i hvert Fald — derom nærer jeg ikke Tvivl — paa et overvejende Flertal af konservative Vælgeres Vegne hævde, at vi vil blive i allerhøjeste Grad forbavsede, hvis det konservative Parti tog imod den Indbydelse, som den højtærede Forsvarsminister her har givet os til Forhandling paa det Grundlag, han her forelægger. En Forhandling kunde, som jeg allerede har hævdet det, overhovedet kun tænkes fra konservativ Side paa et eneste Vilkaar, at den højtærede Regering mødte op med en Pagt, som svarede til Rhinpagten, mødte her i Tinget med en

Pagt, skal vi kalde det en Bælt-Pagt eller en Kattegats-Pagt, som var undertegnet af England, Frankrig, Tyskland, Danmark, og jeg saa helst ogsaa af Sverige. Var der tilvejebragt et saadant udenrigspolitisk Grundlag i Analogi med Rhinpagten, ja, saa kunde man begynde her at forhandle om militære Eksperimenter og militære Reduktioner som dem, den højtærede Regering bringer i Forslag. Det er jo netop det, der er sket i Belgien; efter at Belgien har faaet Rhinpagten, efter at Belgien har faaet de territoriale Garantier, de Garantier for sin Integritet og Suverænetet, som det har faaet, ogsaa fra tysk Side, saa erklærer den belgiske Udenrigsminister, at nu kan man tage op Spørgsmaalet om en Reduktion af Belgiens Forsvarsberedskab. Men at komme her i Tinget fuldkommen blank for udenrigspolitiske Kauteler eller Garantier, uden noget Tilsagn om, at man vil forsøge at opnaa saadanne, uden mindste Mulighed for at stille i Udsigt, at noget saadant vil kunne opnaas, og saa samtidig anbefale dette høje Ting at blanke Landet af i forsvarsmæssig Henseende, det er en Invite, som det konservative Folkeparti umuligt, hvis det vil være sin Fortid tro, kan tage imod.

Det socialdemokratiske Partis ledende Synspunkter i dette Spørgsmaal er jo simpelt hen dette, som ærede Talere af Regeringspartierne Gang paa Gang har gjort gældende, at den bedste Udenrigspolitik for Danmark er den: ingen Udenrigspolitik at have, og den bedste Militærordning for Danmark er den: ingen Militærordning at have. Ja, paa de Vilkaar er det jo overordentlig let at regere et Land, baade udenrigspolitisk og militærpolitisk, men jeg tror, at det er en grumme lidet betryggende Ordning, der her anbefales af Regeringspartierne. Jeg tror — det ærede Medlem Hr. P. Munch var inde paa det samme, da han søgte at imødegaa mine Bemærkninger her i Eftermiddags —, at efter Verdenskrigen og efter at Folkeforbundet er skabt, har Danmark en udenrigspolitisk Stilling, der er vidt forskellig fra den, vi havde før Krigen og hele forrige Aarhundrede igennem. En af de klogeste og mest nøgterne liberale Politikere, dette Land har haft — ja, jeg ved ikke rigtig, om man kan kalde ham en fuldgod liberal Politiker, maaske snarere en liberal Løsgænger —, nemlig Tscherning, skrev i 1870erne, at Danmarks Stilling udenrigspolitisk og militærpolitisk i Virkeligheden var haabløs. Vi havde set i 1801, at Danmark kom til at betale Gildet